Lieta Nr. C15138215

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Jelgavā, 2015.gada 22.aprīlī

Jelgavas tiesa tiesnese K. Konderko

izskatīja rakstveida procesā civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/, par uzturlīdzekļu piedziņu.

Aprakstošā daļa

Prasītāja iesniegusi tiesā maza apmēra prasības pieteikumu pret atbildētāju par uzturlīdzekļu piedziņu, kurā lūdz tiesu piedzīt uzturlīdzekļus no atbildētājas par labu prasītājai bērna /pers. C/ uzturam noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmērā - 30% mēnesī no valstī noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Prasības pieteikumā norāda, ka ar bāriņtiesas lēmumu prasītāja ir iecelta par aizbildni /pers. C/, savukārt atbildētājai atņemtas aizgādības tiesības pār dēlu /pers. C/, kas norāda, ka atbildētāja ir bērna māte, bet tas nedod tiesības mātei nepildīt ar likumu uzliktos pienākumus, kas norādīti Civillikuma 179.pantā. Norāda, ka līdzekļi nepieciešami ēdienam, izglītībai, apģērbam un citam, kas ietekmē bērna normālu fizisku un garīgu attīstību.

Prasība pamatota ar Civillikuma 177.,179.pantu.

Ar Jelgavas tiesas tiesneses 2015.gada 16.janvāra lēmumu prasītājas prasība pret atbildētāju par uzturlīdzekļu piedziņu pieņemta izskatīšanai kā maza apmēra prasība.

Civilprocesa likuma 250.^{25}panta otrā daļa nosaka, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

Prasītāja norādījusi, ka nav nepieciešama lietas iztiesāšana tiesas sēdē (lietas lapa 6).

Atbildētājai, atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{21}panta prasībām uz prasības pieteikumā norādīto adresi, kas ir arī atbildētājas deklarētā dzīves vietas adrese, nosūtīts prasības pieteikums, paskaidrojuma veidlapa. Atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{22}panta prasībām atbildētājai izskaidrotas procesuālās tiesības. Tiesa atzīst, ka atbildētājai par procesu paziņots pienācīgi, nodrošināta dokumentu nosūtīšana un tiesību izskaidrošana.

Lai gan atbildētājai nosūtītais tiesas paziņojums par lietas izskatīšanas veidu un sprieduma noraksta pieejamības vietu un laiku saņemts atpakaļ tiesā, tiesa atzīst, ka atbildētājai sūtītie dokumenti ir piegādāti atbilstoši Civilprocesa likuma 56.panta piektajai daļai.

Atbildētāja paskaidrojumus tiesai nav iesniegusi, kā arī nav lūgusi lietas iztiesāšanu tiesas sēdē.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{21}panta otrajai daļai paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā.

Tā kā puses nav izteikušas lūgumu lietu iztiesāt tiesas sēdē un tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt sēdē, atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmajai daļai, lieta izskatāma rakstveida procesā.

Pusēm paziņots par sprieduma pieejamību (lietas lapa 17).

Motīvu daļa

Izvērtējot lietā esošos rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

Ar Jelgavas pilsētas bāriņtiesas 2013.gada 1.marta lēmumu Nr.1-6/51 (lietas lapa 8-10) apstiprinās, ka atbildētājai atņemtas bērna /pers. C/ aizgādības tiesības ar 2011.gada 7.decembra tiesas spriedumu, ar 2012.gada 5.marta Jelgavas tiesas spriedumu bērna tēvam /pers. E/ atņemtas /pers. C/ aizgādības tiesības, /pers. C/, personas kods /personas kods/, nolemts nodibināt aizbildnību un iecelt prasītāju /pers. A/ par /pers. C/ aizbildni.

No prasības pieteikuma izriet, ka nepilngadīgā /pers. C/ deklarētā dzīvesvieta ir arī prasītājas dzīvesvieta.

Tādējādi lietā pierādīts, ka prasītāja Civillikuma 177.panta izpratnē īsteno rūpes par nepilngadīgo bērnu /pers. C/.

Pierādījumi par atbildētājas mantisko stāvokli lietā nav iegūti.

Atbildētāja nekādus iebildumus lietā nav cēlusi. Pretējo nav pierādījusi.

Atbilstoši Civillikuma 179.pantam vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu nebeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem. Minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumu Nr.37„Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2.1. un 2.2.punktā noteikts, ka katram vecākam neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa ir pienākums nodrošināt katram bērnam minimālo uzturlīdzekļu apmēru no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai – 25 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas un no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Tiesa atrod par pamatotu, ka no atbildētājas par labu prasītājai piedzenami uzturlīdzekļi apmērā, kādu katram vecākam pienākums katru mēnesi nodrošināt katra bērna uzturam, atbilstoši bērna vecumam, kā to prasa prasītāja, jo vecākam bērna uzturēšanas pienākums ir absolūts. Tiesa uzskata, ka uzturlīdzekļi noteiktā minimālā apmērā piedzenami, nevērtējot vecāka mantisko stāvokli, jo tādā apmērā nodrošināt uzturu bērnam noteikts ar likumu.

Kā norādīts Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta 2007.gada 29.augusta spriedumā (lieta Nr. SKC – 556) saskaņā ar LR Satversmes 92.pantu un Civilprocesa likuma 1.pantu, ikviens var aizstāvēt savas tiesības un likumiskās intereses taisnīgā tiesā. Katrai fiziskajai personai ir tiesības uz savu aizskarto vai apstrīdēto civilo tiesību vai ar likumu aizsargāto interešu aizsardzību tiesā. Iztulkojot šīs tiesību normas savstarpējā saistībā ar Civillikuma tiesību normām, kas izriet no ģimenes tiesiskajām attiecībām, tas ir, pielietojot tiesību normu tulkošanas sistēmisko metodi, Senāts atzinis, ka prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu bērnu uzturam, tie piedzenami no brīža, kad celta prasība tiesā.

Tiesa atzīst, ka uzturlīdzekļi piedzenami no 2015.gada 12.janvāra līdz laikam, kamēr prasītāja pilda bērna aizbildņa pienākumus, jo ar prasības iesniegšanu tiesā prasītāja uzsākusi aizskarto tiesību aizsardzības realizāciju tiesā, kā arī prasītājai tiesības saņemt uzturlīdzekļus ir līdz laikam, kamēr viņa pilda bērna aizbildņa pienākumus, kas gadījumā, ja pienākums būs līdz bērna pilngadībai, sakritīs ar bērna pilngadību.

Tā kā prasītāja lūgusi piedzīt uzturlīdzekļus Ministru kabineta noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmērā, tad tiesa uzskata, ka noteikt uzturlīdzekļu apmēru procentuāli atbilstoši bērna vecumam ir bērna interesēs, jo mainoties minimālajam darba algas apmēram, automātiski izmainās piedzenamo uzturlīdzekļu apmērs, savukārt, mainoties apstākļiem par atbildētāja mantisko stāvokli, prasītājai ir tiesības griezties tiesā ar prasību par uzturlīdzekļu apmēra grozīšanu.

Tā kā prasītāja no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos atbrīvota, saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu, tad saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu no atbildētājas valsts labā piedzenami tiesas izdevumi. Tādējādi, no atbildētājas valsts labā piedzenama valsts nodeva 194,40EUR, kas aprēķināta no prasības kopsummas 1296EUR, ievērojot Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punkta noteikumus par prasības summu un Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta "a" apakšpunkta noteikumus, un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 6,28EUR.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1]pantu atbildētājai, daļā par tiesas izdevumu piedziņu, nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 2, 8., 10., 12., 15., 34., 35.pantu, 42.panta pirmo daļu, 43.panta pirmās daļas 3.punktu, 93., 97., 204.[1], 250.[25], , 250.[27] pantu,

Nosprieda

Prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus bērna /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam ik mēnesi 30% (trīsdesmit procentu) apmērā no Ministru Kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, sākot no 2015.gada 12.janvāra par laiku kamēr /pers. A/ pilda bērna aizbildņa pienākumus, kas iemaksājami prasītājas norādītajā kontā SEB banka, /numurs/.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos valsts nodevu 194,40 EUR (viens simts deviņdesmit četri *euro* 40 centi), kas ieskaitāma kontā 0539 valsts nodeva, saņēmējs Valsts kase, reģistrācijas Nr.90000050138, saņēmēja iestāde: Valsts kase, BIC kods TRELLV22, konta Nr. LV55TREL1060190911200, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 6,28 EUR (seši *euro* 28 centi), kas ieskaitāmi kontā ekonomiskās klasifikācijas kods 21499, saņēmējs Tiesu administrācija, reģistrācijas NMR90001672316, ar PVN apliekamās personas reģ.Nr. 90001672316, saņēmēja iestāde: Valsts kase, BIC kods TRELLV22, konta Nr.LV51TREL2190458019000.

Noteikt atbildētājai termiņu sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesas izdevumu piedziņu 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā Zemgales apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Jelgavas tiesā, termiņu apelācijas sūdzības iesniegšanai skaitot no sprieduma pasludināšanas dienas – 2015.gada 22.aprīļa.

Tiesnese K. Konderko